

ILERDA

AAA FF

Guió expositiu del tema:

- **Introducció:** - *Orígens ibers.*
- *Situació estratègica.*
- **Desenvolupament:** - *Problemàtica interpretativa.*
- *Fundació.*
- *Traçat urbanístic.*
- *Estructures descobertes.*
- **Final**

Introducció: els orígens ibèrics

- Abans de l'ocupació romana, l'actual plana de l'actual ciutat de Lleida estava ocupada des del s. V a. C. per la tribu ibèrica dels **Ilergets**. Gràcies al testimoni de monedes ibèriques sabem que la capital del ilergets era **Itirta**, que significa “ciutat del llop”, perquè el símbol principal de la ciutat era una llop.

La resistència dels íbers

- Cal citar dos personatges íbers il·lustres que lluitaren durant la 2a guerra Púnica: **Indíbil i Mandoni**. Moriren heroïcament fent front a l'ocupació romana (teniu la història a la pàg. 186)

Situació estratègica

- **llerda** era una ciutat de pas entre la costa i l'interior de la península, (per tant, en una cruïlla de camins), i amb el riu Segre com una important via de comunicació.
- Era un lloc estratègic, ja que des del turó de la Seu Vella es dominava tota la plana del Segrià.
- Pertanyia al districte judicial (**conventum**) de Caesaraugusta, l'actual Saragossa.

Ilerda: ciutat de pas

Turó de la Seu Vella (catedral actual)

Desenvolupament: problemàtica interpretativa

- Degut a la manca de dades no es pot datar amb exactitud l'antiguitat de la *Ilerda* romana.
- Tanmateix, es desconeixen quins van ser els seus límits, amb la qual cosa no podem dir res amb exactitud sobre la seva grandària.
- A diferents punts de la ciutat s'han trobat restes, però no ajuden a delimitar bé el traçat urbà.
- Les excavacions arqueològiques fetes en les últimes dècades ens mostren que la ciutat romana d'Ilerda està soterrada sota l'actual Lleida.

Fundació i traçat urbanístic

- La fundació de la ciutat probablement s'ha de situar a l'inici del s. I a.C.
- A l'època d'August va obtenir el títol de ***municipium*** i va ser monumentalitzada.
- Les estructures descobertes fins ara no permeten arribar encara a unes conclusions segures sobre el traçat urbà.

Traçat urbà

- La difícil topografia del nucli urbà, amb una part alta escarpada i una part baixa enclavada entre el promontori (de l'actual Seu Vella) i el riu, va condicionar la seva estructura, allunyada dels cànons de les fundacions romanes.

Estructures descobertes

- **Muralla:** sembla que abastava tot el turó de la Seu Vella i la part baixa fins al riu. Es conserven restes (foto-llibre)
- **Termes:** bastides al s. II d.C. a la cruïlla entre els carrers *Cardo* i *Decumanus*. És l'edifici més notable descobert fins al moment. Van mantenir la seva funció fins a la Lleida musulmana.
- **Fòrum:** segons les hipòtesis estaria situat cap a l'altre extrem de la ciutat. S'han trobat restes d'un suposat **temple**.
- **Domus:** només tenim restes parcials.
- Possible tram d'un **carrer** i del *Cardo Maximus*.

Restes de la muralla

Final

- Durant el s. III d.C. Ilerda degué patir una forta crisi, atès que, segons demostra l'arqueologia, s'abandonaren molts edificis.
- Al s. V (449) diferents pobles bàrbars com els sueus atacaren la ciutat, que, tanmateix, es va poder refer.